

Omgevingsvergunningen

Wijzigingsplannen

Uw specialist in Bestemmingsplannen

Rood voor Rood - Ruimte voor Ruimte

Ruimtelijk advies

Ruimtelijk kwaliteitsplan
**Rijssen, Middeldijk
ongenummerd**

Vestiging Almelo
Twentepoort Oost 16a
7609 RG Almelo

www.bjz.nu
0546 434 466
info@bjz.nu

Vestiging Zwolle
Dr. van Wiechenweg 2
8025 BZ Zwolle

Vestiging Utrecht
Euclideslaan 265
3584 BV Utrecht

Ruimtelijk kwaliteitsplan “Rijssen, Middeldijk ongenummerd”

Auteur: BJZ.nu
Status: Definitief
Datum: Augustus 2022
Projectnummer: 2022-085

Vestiging Almelo
Twentepoort Oost 16
7609 RG ALMELO

Vestiging Zwolle
Dr. Van Wiechenweg 2
8025 BZ ZWOLLE

Vestiging Utrecht
Euclideslaan 265
3584 BV UTRECHT

T: 0546-45 44 66
E: info@bjz.nu
I: www.bjz.nu

Inhoud

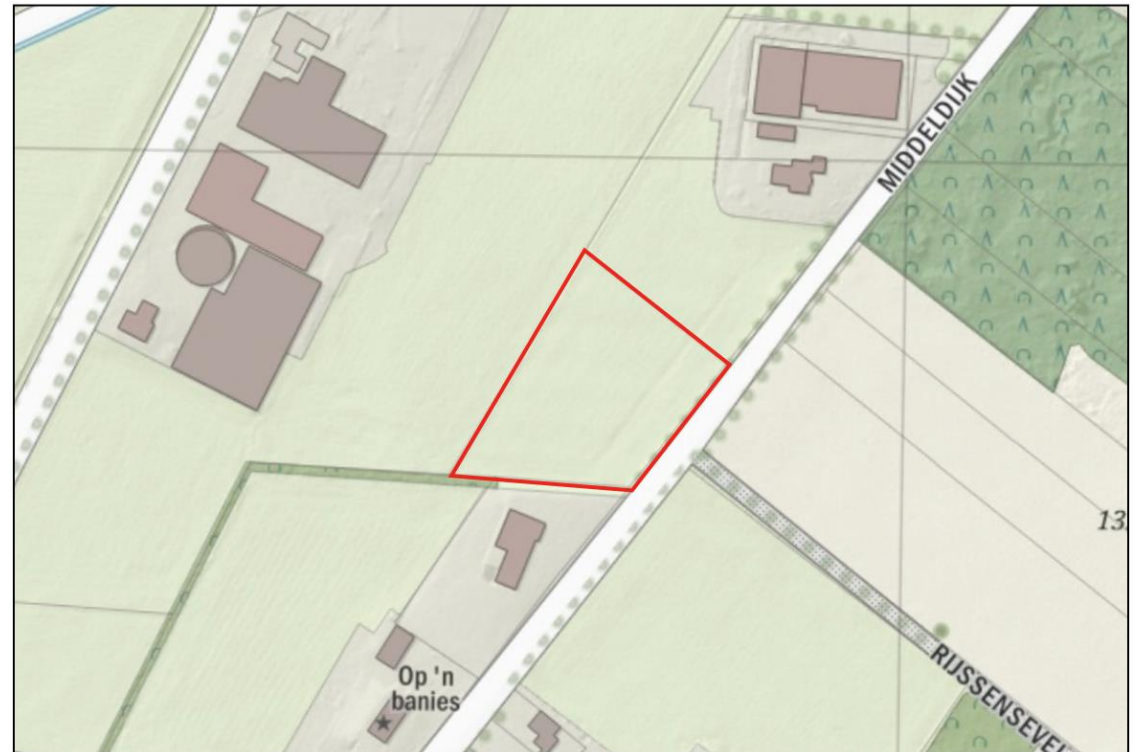
1. Inleiding	4
2. Omgevingsanalyse	6
2.1 Landschap	6
2.2 Huidige situatie	7
3. Vigerend beleid	8
3.1 Omgevingsvisie Overijssel	8
3.2 Landschapsonwikkelingsplan	10
3.3 Welstandsnota	11
4. Onderbouwing erfinrichtingsplan	12
4.1 Uitgangspunten	12
4.2 Groenstructuren en inrichting	14
5. Erfinrichtingstekening	15
6. Aanleg en beheer	18

1. Inleiding

Voorliggend plan heeft betrekking op het onbebouwde agrarische perceel aan de Middeldijk (ten noorden van nummer 28) in het buitengebied van Rijssen. Het voornemen bestaat om op het perceel een woonerf met vrijstaande woning te realiseren middels de rood voor rood regeling.

De benodigde sloopmeters zijn afkomstig van het voormalige agrarisch erf aan de Dorperdijk 6 in Holten. Het is niet mogelijk om de woning te effectueren op dit erf, aangezien dit erf in een landbouwontwikkelingsgebied ligt. Voorliggende locatie maakt onderdeel uit van een bebouwingscluster en vormt daarmee een logische locatie.

BJZ.nu is gevraagd een visie te geven op de inrichting van het perceel aan de Middeldijk in de gewenste situatie, waar in voorliggend ruimtelijk kwaliteitsplan invulling aan wordt gegeven. Het voorliggende ruimtelijk kwaliteitsplan is gebaseerd op een analyse van het landschap en de omgeving en het van toepassing zijnde beleid van de gemeente Rijssen-Holten. Naast het beleid zijn ook de wensen van de initiatiefnemer in het plan verwerkt.

Figuur 1 Locatie projectgebied (bron: ArcGIS)

2. Omgevingsanalyse

2.1 Landschap

Het projectgebied ligt in het buitengebied van Rijssen, ten zuiden van de kern. In figuur 2 is de ontwikkeling van het landschap in de omgeving van het projectgebied tussen 1860 en 2020 te zien.

Ter plaatse is sprake van een overgangsgebied tussen een stuwwal (noordoosten) naar een dalvormige laagte (zuidwesten). De hooggelegen gronden op de stuwwal waren ter plaatse van de huidige kern Rijssen al vroeg in gebruik als bouwland (essen). De gebieden rondom de bouwlanden (waaronder ook het projectgebied) bleven tot ver in de 19^e eeuw woest (heide- en veengebied). Deze gronden zullen onder andere gebruikt zijn voor het steken van plaggen voor de bemesting van akkers, het weiden van vee en voor bijenteelt. Door onder andere de uitvinding van kunstmest nam de gebruiksfunctie van de gronden af en zijn ze uiteindelijk in de 19^e en 20^e eeuw ontgonnen. Op de historische kaarten (figuur 2) is te zien dat hiertoe een rationeel rechtlijnig wegennetwerk is aangelegd.

De ontginningen gebeurden in eerste aanleg kleinschalig en min of meer individueel door keuterboertjes, later werden de ontginningen planmatig en groter aangepakt.

De jonge (heide)ontginningen kenmerken zich door hun rationele opzet, de duidelijke lijnen in het landschap en de grote regelmatige verkaveling. Erven liggen vaak aan de weg of iets verder van de weg op een kleine zandkop. Doordat veel wegen en erven zijn beplant, wordt de van oudsher aanwezige openheid gebroken.

Ten zuiden van het projectgebied was sprake van een nat veengebied. Dit gebied is na de ontginning vrij open gebleven, afgewisseld met

(elzen)singels langs de wegen. In de huidige situatie zijn deze gronden voornamelijk in gebruik als weide en natte natuur. De hoger gelegen gronden rondom de stuwwal, waar ook het projectgebied zich bevindt, zijn meer besloten. Hier komen ook meer erven voor, welke dikwijls zijn voorzien van beplanting.

Op sommige plaatsen is een deel van de gronden beplant met bomen. Deze bomen waren bedoeld om het stuivende zand vast te houden en daarnaast kon met boomteelt geld worden verdiend. Dit geldt ook voor het gebied ten oosten van het projectgebied (Rijsserberg).

Figuur 2 Ontwikkeling van het landschap tussen 1860 en 2020 (Bron: topotijdreis.nl)

2.2 Huidige situatie

Het projectgebied ligt aan de Middeldijk, ten zuiden van de kern Rijssen. Ter plaatse van het projectgebied komen verschillende landschappen bij elkaar. Ten zuidenwesten van het projectgebied bevindt zich een voormalig veengebied (Overtoom/Middelveen), dat na ontginning vrij open is gebleven. De opgaande beplanting bestaat hier hoofdzakelijk uit bomenrijen langs de rechtlijnige wegen. Het landschap ten noordoosten (de Rijsserberg) van het projectgebied is juist zeer besloten door de aanwezigheid van bossen. Het landschap rondom het projectgebied is onregelmatiger en is meer kenmerkend voor de jonge heideontginningen, door de aanwezigheid van singels en bosjes, die samenhangen met de kavelgrenzen en de korrelgrootte van de erven.

Het projectgebied zelf bestaat uit een onbebouwd perceel agrarische cultuurgrond, dat in de huidige situatie in gebruik is als grasland. Aan de zuidzijde wordt het perceel geflankeerd door de erfsingel van het woonperceel aan de Middeldijk 28 en aan de oostzijde door de Middeldijk. Aan de overige zijden wordt het perceel omgeven door agrarische gronden.

In figuur 3 is een luchtfoto van het projectgebied opgenomen van de huidige situatie.

Figuur 3 Luchfoto van het perceel in de huidige situatie (bron: www.google.nl/maps)

3. Vigerend beleid

3.1 Omgevingsvisie Overijssel

De Omgevingsvisie Overijssel is de provinciale visie voor de fysieke leefomgeving van Overijssel. De provincie Overijssel stuurt op ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid. Bestaande kwaliteiten moeten worden beschermd en er moeten verbindingen worden gelegd tussen deze bestaande kwaliteiten en nieuwe ontwikkelingen. Dat wil zeggen dat nieuwe ontwikkelingen moeten bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit. Voor het behoud en het versterken van de ruimtelijke kwaliteit vormen essentiële gebiedskenmerken het uitgangspunt. Hierna wordt ingegaan op de gebiedskenmerken in de omgeving van het projectgebied.

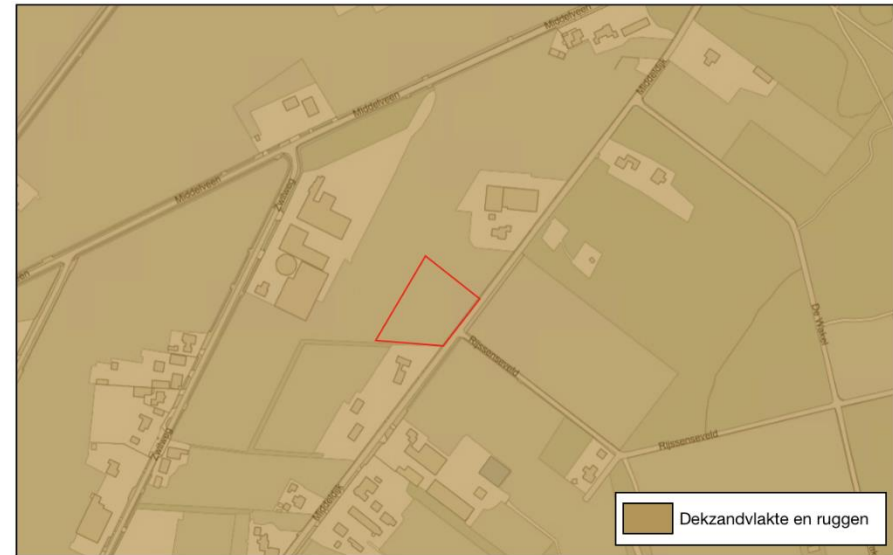
Natuurlijke laag: Dekzandvlakte en ruggen

De dekzandgronden beslaan een groot gedeelte van de oppervlakte van de provincie. Na de ijstijden bleef er in grote delen een reliëfrijk – door de wind gevormd – zandlandschap achter, dat gekenmerkt wordt door relatief grote verschillen tussen hoog/droog en laag/nat gebied.

Als ontwikkelingen plaats vinden, dan dragen deze bij aan het beter zichtbaar en beleefbaar maken van de hoogteverschillen en het watersysteem. Beiden zijn tevens uitgangspunt bij (her)inrichting. Bij ontwikkelingen is de (strekings)richting van het landschap, gevormd door de afwisseling van beekdalen en ruggen, het uitgangspunt.

Laag van het agrarisch cultuurlandschap: Jong heide- en broekontginningslandschap

De grote oppervlakte aan – voormalige – natte en droge heidegronden was oorspronkelijk functioneel verbonden met het essen- en oude hoevenlandschap; hier werd geweid en werden de plaggen gestoken voor in de stal; in de stal bemeste plaggen dienden als structuurverbeteraar en

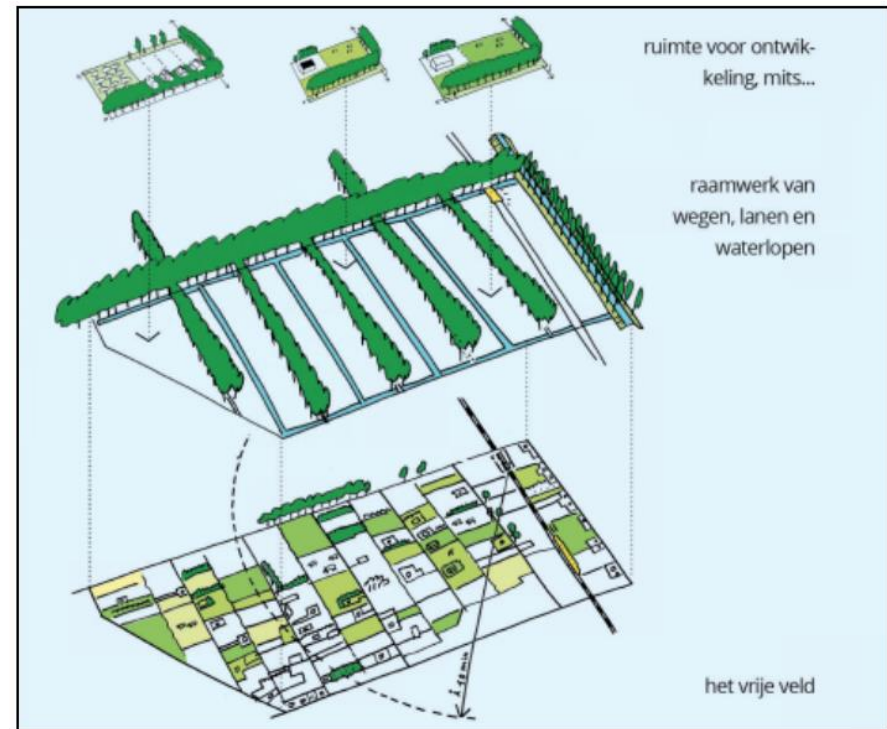
Figuur 4 Natuurlijke laag (Bron: provincie Overijssel)

Figuur 5 Laag van het agrarisch cultuurlandschap (Bron: provincie Overijssel)

bemesting voor de akkergronden op de essen. Na de uitvinding van kunstmest ging deze functie verloren en werden deze gronden grotendeels in cultuur gebracht. Aanvankelijk kleinschalig en min of meer individueel door keuterboertjes, later werd de ontginning planmatig en grootschalig aangepakt (tot in de jaren 60 van de 20^e eeuw). De grote natte broekgebieden ondergingen een vergelijkbare ontwikkeling, waardoor de natte en de droge jonge ontginningen nu gelijkenis vertonen. Ten opzichte van omliggend essen- en hoevenlandschap zijn de landbouwontginningen relatief grote open ruimtes, deels omzoomd door boscomplex. Erven liggen als blokken aan de weg geschakeld. Wegen zijn lanen met lange rechtstanden. Vaak zijn het 'inbreidings' landschappen met een rommelige driehoekstructuren als resultaat.

Als ontwikkelingen plaats vinden in de agrarische ontginningslandschappen, dan dragen deze bij aan behoud en versterking van de dragende lineaire structuren van lanen, bosstroken en waterlopen en ontginningslinten met erven en de kenmerkende ruimtematen.

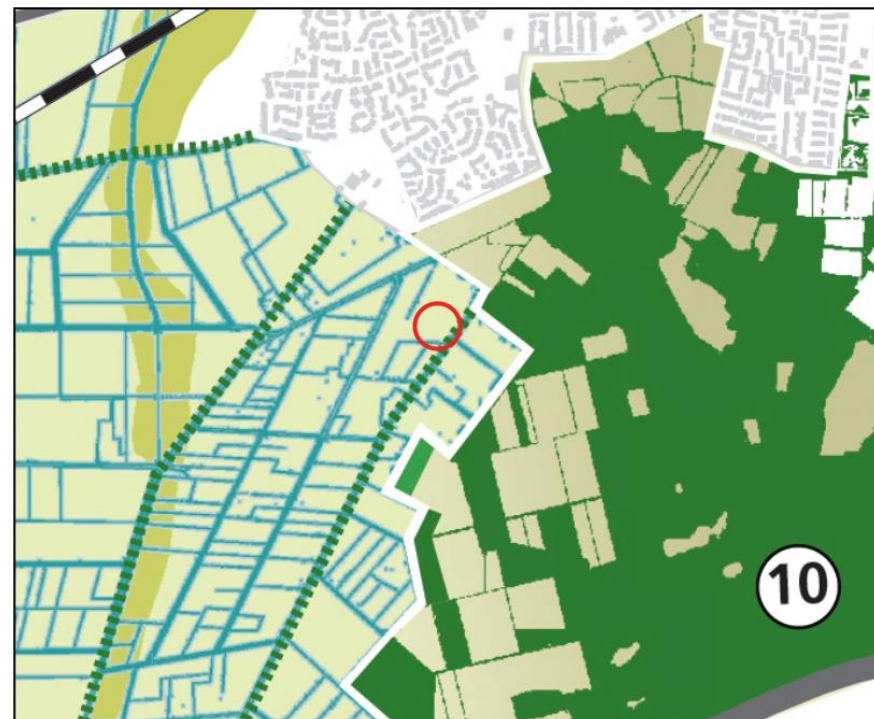
Figuur 6 Ambitie ontwikkelingsrichting heide- en broekontginningslandschap (Bron: provincie Overijssel)

3.2 Landschapontwikkelingsplan

De gemeente Rijssen-Holten heeft een landschapontwikkelingsplan (LOP) vastgesteld (december 2007), waarin het landschap van de gemeente en de omgeving wordt beschreven. Dit LOP bestaat uit een viertal onderzoeksdelen, welke zijn ondergebracht in een drietal rapportages. Een daarvan, de landschapontwikkelingsvisie, is de schakel tussen gebiedsbeschrijving en uitvoering. Vanuit de kaders van het streekplan en de reconstructiezonering zijn een aantal hoofdkeuzes opgebouwd. De keuzes en visies op hoofdlijnen zijn vertaald naar een specifieke deelgebieden.

Het projectgebied ligt in het deelgebied 'Omgeving de Leiding en Overtoom'. Dit deelgebied is een jonge ontginningsvlakte en helt licht af richting de Regge. Na 1850 heeft systematische vervening plaatsgevonden. De verschillende ontginningen zijn terug te herkennen aan de verschillende verkavelingspatronen. Het is een nat gebied, waar veel kwel vanuit de stuwwallen voorkomt. Er is een intensief stelsel van sloten. Des te natter het gebied, des te intensiever het netwerk van sloten.

Ook de aanwezigheid van verhoogd liggende wegen, zogenaamde dijkwegen wijzen op het natte karakter van dit gebied. Deze dijkwegen, met het kenmerkende verkavelingspatroon van het omliggende gebied, zijn zeer karakteristiek en van cultuurhistorische waarde. Ook van cultuurhistorische waarde zijn de Zunasche Wal en de aanwezige elzensingels.

Figuur 7 Omgeving de Leiding en Overtoom (Bron: gemeente Rijssen-Holten)

3.3 Welstandsnota

De gemeente Rijssen-Holten heeft een Welstandsnota vastgesteld (mei 2012), waarin beleid is opgenomen om de kwaliteit van de leefomgeving te bevorderen. De welstandnota maakt onderscheid tussen diverse plangebieden waarvoor gebiedsgerichte welstandscriteria ontwikkeld zijn. Het projectgebied ligt in het deelgebied 'Veen- en heideontginningslandschap'.

Het Veen- en heideontginningslandschap is een overwegend open en vlak landschap met een rechthoekig verkavelingspatroon, rechte wegen en weinig singels en beplanting. Dit landschap ligt ten zuidwesten van Holten en ten westen van Rijssen. Er is sprake van zowel heide- als veenontginningen. De ontginningen zijn in verschillende perioden ontstaan. De jonge ontginningen zijn over het algemeen open en grootschalig en liggen in de lagere en natte delen van het buitengebied. De oudere ontginningen hebben een meer onregelmatige verkaveling met verspreid liggende bebouwing en beplanting.

Hieronder zijn de van toepassing zijnde criteria opgenomen:

Situering bebouwing

- Een nieuwe woning en/of bijgebouw (schuren e.d.) dienen in principe op de weg te worden georiënteerd;
- De vorm en grootte van het erf dienen afgestemd te worden op de verkavelingsstructuur;
- Bijgebouwen zijn zodanig gesitueerd dat zij een samenhangend geheel vormen.

Vormgeving

- Bij toevoeging dient het onderscheid tussen woon- en bedrijfsgedeelte herkenbaar te zijn;

Detaillering, kleuren en materialen

- De detaillering en het kleur- en materiaalgebruik dient de karakteristieken van de directe omgeving te respecteren. Er dienen gedekte kleuren en niet reflecterende materialen te worden toegepast. Een afwijkend kleur- en materiaalgebruik en een afwijkende detaillering zijn echter mogelijk, mits sprake is van een zorgvuldige landschappelijke inpassing van de bebouwing.

Landschappelijke inpassing

- De landschappelijke inpassing van een erf/bebouwing dient plaats te vinden met landschapselementen die voorkomen in de directe omgeving. Passende elementen zijn houtwallen en houtsingels op de erfgrans en/of grote solitaire bomen op het voorerf;
- Het assortiment beplanting dient inheems te zijn en passend op de ondergrond.

4. Onderbouwing erfinrichtingsplan

4.1 Uitgangspunten

Uitgangspunten initiatiefnemer:

- Sloop van landschapsontsierende bebouwing aan de Dorperdijk 6 in Holten;
- Realisatie woonerf met vrijstaande woning en bijgebouw aan de Middeldijk;
- Inpassing van het erf aan de Middeldijk in de omgeving.

Uitgangspunten provincie

- Het erf moet aansluiten op de gebiedskenmerken (jonge heide- en broekontginningen);

Uitgangspunten gemeente Rijssen-Holten

- De inpassing moet aansluiten op het Landschapsontwikkelingsplan;
- De inpassing moet voldoen aan de gebiedsgerichte welstandscriteria uit de welstandnota.

Legenda

- 1. Woning
- 2. Bijgebouw
- 3. Aan te planten beukenhaag
- 4. Aan te planten solitaire walnoot, kastanje of linde
- 5. Houtsingel
- 6. Houtsingel zonder ondergroei
- 7. Aanplant bomenrij
- 8. Inzaaien bloemenmengsel

Gewenste situatie Middeldijk ong., Rijssen

Dr. van Wiechenweg 2
8025 BZ Zwolle

Formaat:
A3

0546 - 45 44 66

Twentepoort Oost 16a
6709 RG Almelo

Schaal:
1:500

info@bjz.nu

Euclideslaan 265
3584 BZ Utrecht

Datum:
Juni 2022

4.2 Groenstructuren en inrichting

Het perceel ligt in het buitengebied van Rijssen, ten zuiden van de kern. Het perceel ligt in een overgangsgebied tussen een oud veengebied en de huidige Rijsserberg. In tegenstelling tot de open veenontginningen en de beboste Rijsserberg is dit gebied diverser, rijker en meer gedifferentieerd.

Het gebied kenmerkt zich als een jong (heide)ontginningslandschap. Kenmerkend zijn de rechtlijnige wegen en sloten, met daartussen blokvormige percelen. De erven liggen in blokken langs de weg en zijn over het algemeen voorzien van erfbeplanting (voornamelijk kavelsingels en solitaire bomen). De maat en schaal van de groenstructuren hangt samen met de maat van de erven en de bebouwing, die sterk verschilt. Grotere erven zijn vaak voorzien van robuustere groenstructuren dan kleine erven. Overige groenstructuren bestaan uit wegbeplanting, houtsingels en bosjes, welke de kavelstructuur volgen.

In het erfinrichtingsplan is gezocht naar landschappelijke aanknopingspunten uit het provinciale beleid in combinatie met de uitgangspunten van de initiatiefnemer en gemeente.

Kenmerken erfinrichtingsplan

Stedenbouwkundig

Het erf zal een traditionele opbouw krijgen. Het woongedeelte (woning) bevindt zich aan de voorzijde, de bijgebouwen aan de achterzijde. Het erf krijgt daarbij een compacte opbouw, waardoor de impact op de omgeving zo beperkt mogelijk is. Om de woning aan te laten sluiten op de omgeving is gekozen voor een landelijke architectuur. Er worden gedekte kleuren en niet reflecterende materialen toegepast.

Als ontsluiting van het erf wordt gebruik gemaakt van een nieuwe in- en uitrit op de Middeldijk.

Landschappelijk

Voor de landschappelijke inpassing is het van belang om aan te sluiten bij de structuur rondom de Middeldijk. Kenmerkend voor de erven in de omgeving en het jonge ontginningslandschap, is (mantel)beplanting. Met name de grotere erven zijn voorzien van robuuste kavelsingels. Het is daarom passend om het nieuwe woonerf te voorzien van een kavelsingel. Deze houtsingel zal aan de achterzijde gesloten zijn, waardoor het zicht op de achterliggende agrarische stallen afgeschermd wordt. Richting de weg zal de singel enkel bestaan uit een bomenrij, waardoor zichtlijnen vanaf en op het nieuwe erf blijven bestaan.

Rondom de kavelsingel zal een inheems bloemenmengsel naar keuze worden aangebracht. Hiermee wordt de biodiversiteit in het gebied verhoogd en is het aantrekkelijk voor bijvoorbeeld de bij. Het beheer bestaat uit het maximaal 2 keer per jaar maaien op deze plekken.

Door de aanplant van een (beuken)haag wordt het erf afgescheiden van de Middeldijk. Ook accentueert de haag het nieuwe voorerf van het woonperceel. Het gewenste eindbeeld bestaat uit een geschoren haag van circa 1 meter hoog.

Op het zijerf is ruimte voor de aanplant van een solitaire boom. Gekozen kan worden voor een walnoot, kastanje of linde. Deze boom kan in de toekomst uitgroeien tot een beeldbepalende boom.

Ten slotte wordt langs de Middeldijk ter hoogte van het projectgebied een bomenrij aangeplant, om de bestaande laan te versterken. De keuze voor het type bomen wordt nader met de gemeente afgestemd.

Met de voorgestelde wordt het erf goed ingepast in het landschap en neemt de ruimtelijke kwaliteit toe.

5. Erfinrichtingstekening

Legenda

1. Aanplant beukenhaag

Fagus sylvatica, aanplantmaat 80-100, 5 st/m1 aanplanten

2. Aanplant solitaire boom

Tilia/Casanea/Juglans naar eigen keuze

Aanplantmaat 14-16 (stamomtrek in cm)

3. Houtsingel

Quercus robur - Zomereik 6 stuks

Betula pendula - Zachte berk 13 stuks

Verspreiden, aanplantmaat 12-14 (stamomtrek in cm),

minimaal 8 meter plantafstand

4. Ondergroei aanbrengen

Amelanchier lamarckii - Krentenboompje (15%)

Prunus spinosa - Sleedoorn (20%)

Crataegus monogyna - Eenstijlige meidoorn (15%)

Euonymus europaeus - Kardinaalmuts (15%)

Corylus avellana - Hazelaar (20%)

Rhamnus frangula - Vuilboom (15%)

Aanplantmaat 60-80/ 1 m afstand, aanplanten in groepen van minimaal 5 stuks

5. Bomenrij Zomereiken

Quercus robur - Zomereik 7 stuks, aanplantmaat 12-14

(stamomtrek in cm), minimaal 8 meter plantafstand

6. Inzaaien bloemenmengsel naar keuze

Landschapsmaatregelen Middeldijk ong., Rijssen

Dr. van Wiechenweg 2
8025 BZ Zwolle

Formaat:
A3

Twentepoort Oost 16a
6709 RG Almelo

Schaal:
1:500

Euclideslaan 265
3584 BZ Utrecht

Datum:
Juni 2022

www.bjz.nu

0546 - 45 44 66

info@bjz.nu

Gewenste situatie Derde Blokweg 3a, Vroomshoop

www.bjz.nu

Dr. van Wiechenweg 2
8025 BZ Zwolle

0546 - 45 44 66

info@bjz.nu

Formaat:
A3

Twentepoort Oost 16a
6709 RG Almelo

Schaal:
1:1.000

Euclideslaan 265
3584 BZ Utrecht

Datum:
Juni 2022

6. Aanleg en beheer

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de ingetekende landschapselementen zoals de knip- en scheerheg of een solitaire boom idealiter geplant en onderhouden dienen te worden.

Knip- en scheerheg

Een knip- en scheerheg is een lijnvormig landschapselement, met aaneengesloten begroeiing van inheemse struiken, dat regelmatig wordt geknipt of geschoren.

Algemene aanplantinstructies

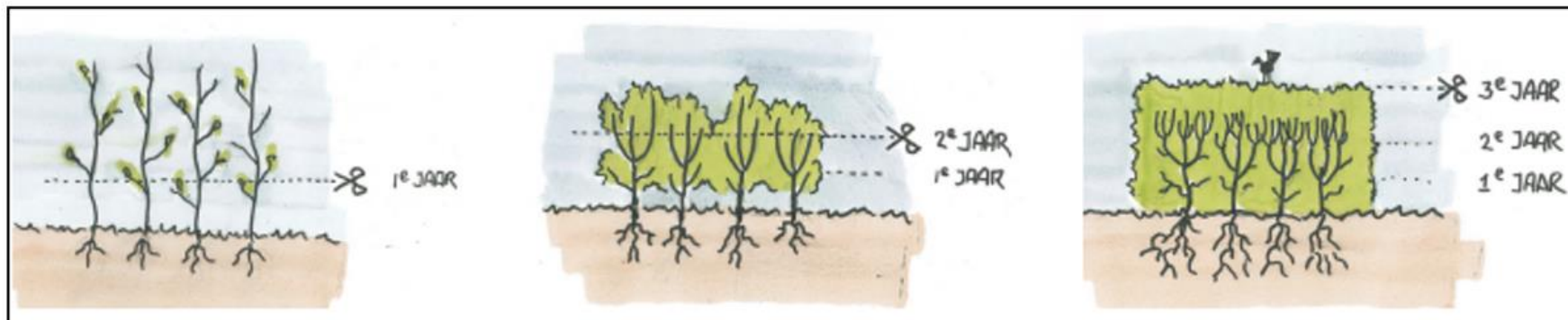
1. Het aanplanten van een landschapselementen kan plaats vinden tussen (half) november en (half) maart, mits het niet vriest.
2. Voor de aanplant van een heg wordt vaak gekozen voor 2-jarig bosplantsoen met de maat 60-80 cm hoogte.
3. Het bosplantsoen dient niet te diep worden geplant. De diepte is afhankelijk van de omvang van het wortelstelsel.
4. Indien niet direct alle bomen worden geplant, kan het bosplantsoen tijdelijk worden opgekuild.

Specifieke aanplantinstructies

1. Voor het ontwikkelen van een dichte knip- en scheerheg is de aanplant van 1 rij met bosplantsoen voldoende. Per strekkende meter kunnen 5 stuks bosplantsoen worden aangeplant.
2. Graaf voor het planten een sleuf, die diep en breed genoeg is om de wortels van het plantgoed er ruim in te leggen. Eventueel kan een draad worden gespannen als hulpmiddel bij het graven van de plantsleuf. Sluit de plantsleuf na aanplant weer af met aarde.

Instructies na aanplant

1. De aanplant dient direct na het planten te worden terug gesnoeid tot op de helft of tweederde van de lengte. Dan ontwikkelt zich namelijk eerder een brede en vertakte heg.
2. Geef de jonge aanplant, indien mogelijk, met name de eerste twee jaar na aanplant voldoende water in droge perioden en houd het element onkruid vrij.

Beheerinstructies

De naam knip- en scheerheg zegt het eigenlijk al: een heg moet geknipt of geschoren worden. De frequentie van de snoei hangt af van een aantal factoren: de soort, de vorm, de functie en de eisen die aan de heg stellen worden gesteld.

In het algemeen worden de meeste heggen ongeveer 2 keer per jaar geknipt. Bij een meidoornhaag is het belangrijk de eerste keer te knippen voor de langste dag van het jaar, in juni. Dit maakt het knippen van deze heg een stuk aangenamer, omdat de doorns dan nog niet hard en houtig zijn. Als de haag uit liguster bestaat, dan kunt u vaak wel 3 keer per jaar knippen, omdat de liguster een snel groeiende struik is. Knip de heg wanneer het bewolkt en niet te warm is. Belangrijk is dat de onderkant van de heg iets breder uitgroeit dan de bovenkant, zodat de zon ook op de onderkant van de heg kan schijnen. De heg behoudt dan zijn besloten karakter.

Houtsingel

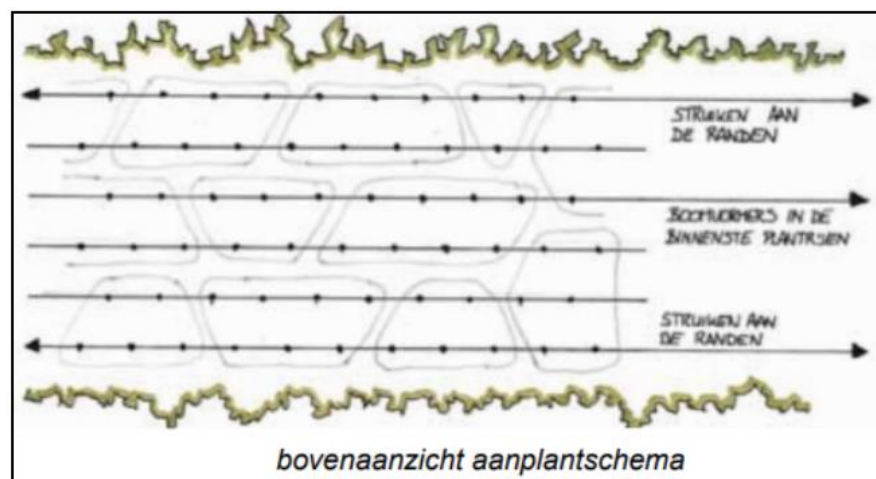
Een houtsingel is een brede landschappelijk waardevolle afscheiding, vaak ook tussen weilanden, die bestaat uit bomen en struiken. Een houtsingel is een lijnvormig landschapselement van 4 tot maximaal 20 meter breed.

Algemene aanplantinstructie

1. Het aanplanten van een houtwal of singel kan plaats vinden tussen half november en half maart, mits het niet vriest.
2. Voor de aanplant wordt vaak gekozen voor 3-jarig bosplantsoen met de maat 60-80 cm hoogte.
3. De te beplanten oppervlakte dient te worden bewerkt, dit kan door frezen en/of planten in bewerkte grond. Plant de soorten aan in groepen van minstens 5 stuks per soort. Op die manier wordt voorkomen dat langzaam groeiende soorten worden overgroeid door snel groeiende soorten.
4. Het bosplantsoen dient niet te diep worden geplant. De diepte is afhankelijk van de omvang van het wortelstelsel.
5. Indien niet direct alle bomen worden geplant, kan het bosplantsoen tijdelijk worden opgekuild.

Specifieke aanplantinstructie

1. Plant de houtsingel of houtwal in rijen aan met een plantafstand van bij voorkeur 1 bij 1 meter.
2. Boomvormers dienen in het midden van de singel aangeplant te worden, struiken aan de randen.

Instructie na aanplant

1. Geef de jonge aanplant, indien mogelijk, met name de eerste twee jaar na aanplant voldoende water in droge perioden en houd het element zoveel mogelijk onkruid vrij.

Beheerinstructies

Goed onderhouden houtwallen en houtsingels bestaan uit een boom-, kruid- en struiklaag. Na ongeveer 5-6 jaar zullen de takken in de houtsingel of wal elkaar gaan raken en dient er waar nodig gesnoeid en gedund worden. Na 10 jaar is de eerste keer onderhoud noodzakelijk.

De meeste houtsingels en houtwallen worden als hakhout beheerd en tussen de 10-12 jaar afgezet. Afzetten betekent dat de bomen en struiken tot 10 à 20 cm boven de grond worden afgezaagd. De bomen en struiken groeien uit zichzelf weer uit. Bij voorkeur dient er kleinschalig gewerkt te worden waarbij niet alle singels tegelijk een onderhoudsbeurt krijgen. Om de variatie in leeftijd te waarborgen dient ieder jaar, afhankelijk van het onderhoudsinterval, een gedeelte van de singel te worden afgezet.

Bij het afzetten is het in elk geval van belang dat er genoeg licht op de bodem valt om de stobben te laten uitlopen. Dat betekent vaak een vrij drastische dunning. Oude bomen blijven meestal staan, evenals bomen met holten die vaak het domein van vogels en vleermuizen zijn.

Solitaire boom

Solitaire bomen zijn, in tegenstelling tot bomen die in een bos staan, in staat zich volledig vrij groeiend te ontwikkelen met een natuurlijke kroonvorm en zijn daarom kenmerkende elementen in het landschap.

Specifieke aanplantinstructies

1. Voor het aanplanten is een ruim plantgat noodzakelijk waarin de wortels zich wijd kunnen uitspreiden. Het plantgat dient daarom ongeveer een afmeting te hebben van 70x70x70 cm groot. Spit na het graven de bodem van het plantgat los.
2. Plaats daarna een boompaal van onbehandeld hout naast de boom (maat 250 cm lengte bij 8 cm doorsnede), op circa 15 cm van de boom, aan de kant van de heersende windrichting (zuidwesten).
3. Pas indien nodig bodemverbetering toe door bijvoorbeeld potgrond te mengen met de grond uit het plantgat.

Instructies na aanplant

1. Indien de bomen in een dierenweide wordt aangeplant dient een afrastering op 2 meter afstand van de boom(groep) te worden geplaatst, om de nieuwe aanplant tegen vraat door vee te beschermen.
2. Geef de jonge aanplant, indien mogelijk, met name de eerste twee jaar na aanplant voldoende water in droge perioden.

Beheerinstructies

Beheer is bij een solitaire boom niet of nauwelijks nodig. Door middel van een visuele beoordeling kan worden bekeken of onderhoudssnoei noodzakelijk is. Het verdient aanbeveling om regelmatig zogeheten zuigers, schurende takken en dood hout te verwijderen. Snoeien kan over het algemeen in de wintermaanden, met uitzondering van haagbeuk, walnoot, wilde paardenkastanje, esdoorn en berk. Deze soorten kunnen het beste worden gesnoeid in de periode september-begin januari in verband met sap uittreding of bloeden. Bomenpalen dienen na vier of vijf jaar te worden verwijderd.

